

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentariorvm, Ac Disputationvm, In Tertiam Partem Divi Thomae. Tomi Qvinque

Qui Est Primvs De Sacramentis: In Qvo Ea Continentvr, Qvæ Post
Præfationem Indicantvr

Suárez, Francisco

[Köln], 1619

2 An ibi sit quantitas corporis Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93807](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93807)

alioqui hic non sit necessarius, vel ad replendum ali-
quod vacuum, vel ad loquendum: quia Christi cor-
pus, prout est hic, nec loqui potest, nec per spatium
quantitative extenditur. Nihilominus contrarium
videatur probabilius, & in vniuersum omnem sub-
stantiam: quæ est intra corp⁹ Christi gloriosum, præ-
sentem, fieri in hoc sacramento, quia aliquo modo est
de necessitate & perfectione humani corporis: Chri-
sti autem corpus hic est omni ex parte perfectum &
sufficiens ad omnes actiones, quamuis ratione modi
existendi illas non exequatur. Secus vero dicendum est
de aliis rebus mere extrinsecæ & accidentaliter adiu-
ctis quales fuerunt in nocte caræ vestes, quæ nullo
modo componunt humanum corpus, sed adiacent ex-
trinsecus: item salua, cibus indigestus, & excremen-
ta, quæ tunc fortasse erant in corpore Christi omni-
no per accidens: nam ad compositionem, & perfectio-
nem corporis Christi non pertinebant, quod nota-
runt Soto in 4. d. 10. q. 1. art. 2. Ledesm. q. 17. art. 2.

SECTIO II.

Primum in Eucharistia sit quantitas corporis Christi cum reli-
quis accidentibus.

In præcedente sectione diximus de tota substantia,
& omnibus partibus eius: hic dicendum est de om-
nibus accidentibus, quam rem arrigit D. Thomas,
infra art. 4. sed eam anteposimus, vt institutum ordi-
nem obseruemus, & plures quæstiones inter se fe-
re connexas facilius expediamus. Punctus autem
controversiæ versatur circa quantitatem, & alia ac-
cidentia, quæ ratione illius, vel per ipsam, substantiæ
corporeæ insunt: nam de accidentibus spiritualibus
nulla est difficultas, quin sint in hoc sacramento: quia
nec locum occupant, neque ab illo pendent, neque
ab extrinsecæ agente, sed ipsa Christi anima, ad cuius
perfectionem pertinent ac proinde illam comitan-
tur, vbiunque existit. De quantitate vero est prima
opinio, negans esse præsentem in Eucharistia quan-
tatem corporis Christi, sed solam ac nudam sub-
stantiam materiæ animæ informatam. Ita docet Du-
rand. in 4. d. 10. q. 2. & probabile censent Maior. qu. 2.
Gabr. art. 2. concl. 2. & lec. 43. in Cano. Ocham. in
4. q. 4. & tract. de Eucha. cap. 29. Est autem magnum
discrimen inter hos auctores, nam Durand. distinguit
realiter quantitatem à substantia, & putat in sacra-
mento poni realitatem substantiæ, sine re & forma
quantitatis: quia putat primarium effectum formale
quantitatis esse ipsam extensionem in loco, seu
quantitativam occupationem, & impenetrabilitatē
propter quod existimat implicare contradictionem
substantiam quantitate affectam, vel non occupare
locum, vel in eodem loco cum alia quantitate pene-
trari. Vnde vltcrius infert, nullam qualitatem, seu
proprium accidens absolutum, à materiali substan-
tia realiter distinctum, illiq; media quantitate inhæ-
rens esse in hoc sacramento, qualia sunt, color, calor
& similia. At vero Ocham, & Nominales, non cen-
sent, quantitatem esse vnā rem à substantia, & aliis
accidentibus distinctam: sed esse vel ipsam substan-
tiam, vel modum eius, ita vt substantiam esse quan-
tam, nihil aliud sit, quam habere nunc extensionem
localem, ratione cuius corpus habet molem sensibi-
lem, & naturaliter impenetrabilem, ex quo princi-
pio colligunt, substantiam carentem hac extensione
non esse actu quantam, sed potentia tantum: quia ca-
ret illo modo actuali, quo fit quanta, & ita consequē-
ter loquuntur de corpore Christi, quod in sacramen-
to extensione caret: quamquam interdum dicant, i-
dentice habere hic rem illam, quæ est quantitas: non
tamen formaliter quantitatem: cuius rationem in
illo modo & extensione ponunt, de qualitatibus ve-
ro aliter sentiunt: quia putant, eas habere proprias
quantitates distinctas à substantia & quantitate eius:

Franc. Suarez Tom. 3.

vnde dicunt, esse in hoc sacramento sine propriis
quætitatibus: sicut enim sunt modo accommodato, vt
inhære possint substantiæ, tamquam immediato
subiecto suo. Et hic modus Nominalium, licet in eo,
quod supponit, magis falsus sit, tamen opinio Du-
randi, quod ad præsens attinet, multo est periculo-
sior, grauioremque errorem continet: Nominales en-
nim solum dicunt, carere corpus Christi aliquo mo-
do quem habet in celo: quod in aliquo sensu omnes
dicunt, vt videbimus: vnde solum in modo loquendi
videntur differre à communi sententia, vocando illū
modum, quantitatem. Durandus vero dicit, carere
corpus Christi in sacramento aliqua forma reali, p-
pria & accidentia: & quod difficilius est, dicit carere
omnibus qualitatibus propriis, & connaturalibus.
Solet autem hoc loco referri alia opinio, & tribui A-
gidio, & Carthusiano, scilicet, esse in Eucharistia qua-
ntitatem corporis Christi, nō tamen constitutur illud
quantum. Verum, neq; illi auctores hanc sententiam
docent, vt constat ex Carthusi. in 4. d. 10. q. 1. & 3. vbi
Agid. etiam refert, neq; in re ipsa potest habere aliquā
probabilitatis speciem, nisi fortasse sit abusus termi-
norum, ipsum esse extensum in loco vocando esse
quantum, seu effectum formalem quantitatis, vt fa-
cile patere potest ex dictis supra, disp. 4. §.

Carthusi.
Agidius.

Dicendum ergo est, corpus Christi in Euchari-
stia habere ibi præsentem suam quantitatem, qua af-
ficatur, & vere quantum ibi constituitur. Est commu-
nis sententia: tenet D. Thom. hic artic. 4. & in 4. d. 10.
q. 1. art. 2. quæstion. 3. Bonauen. art. 1. q. 2. Richard.
art. 1. q. 2. Palud. q. 2. Scot. q. 1. §. De secundo. Maior,
q. 3. Heruæus, q. 1. artic. 3. Soto, q. 2. artic. 4. Alenf. 4. p.
q. 40. membr. 3. art. 4. Altiusod. lib. 4. summa, tract.
5. cap. 4. Marli. in 4. q. 7. art. 1. Ledesm. q. 17. ar. 4. Hen-
ric. quodl. 1. q. 5. Agid. quodl. 2. q. 4. quodl. 3. qu. 17. &
Theorem. 10. & 33. de Eucharist. Ferrar. 4. cont. genr.
c. 64. art. 4. idem docuit Innoc. libr. 4. de Myster. Eu-
char. cap. 8. Probatur autem in hunc modum, quia
vel procedimus in opinione negante quantitatem
distingui realiter à re quanta: vel in alia, quæ affir-
mat, esse rem prorsus distinctam à substantia, & ma-
teria prima: in vtraque autem sententia, necessario
dicendum est, Christi corpus habere hic suam quan-
tatem: ergo. Probatur prior pars contra Nominales
qui reuera non loquuntur consequenter: confun-
dunt enim ipsum vbi intrinsecum cum quantitate:
quia nihil aliud dicunt esse quætitatem, quam ipsam
in loco extensionem, seu actuale loci occupatio-
nem, quæ non distinguitur ab ipso vbi: hoc autem
esse per se falsum, cõstat, quia per omnem loci muta-
tionem, mutatur vbi intrinsecum, & extensio in lo-
co, saltem hæc numero in indiuiduo: & tamen non
mutatur quantitas in indiuiduo: ergo non sunt om-
nino idem, sed quantitas & esse quantum, est ali-
quid prius, quam actualis repletio loci, quod natu-
raliter subest successiue variis vbiicationibus, seu ex-
tensionibus in loco: & ad illas comparatur, vt potē-
tia ad actum, seu vt actus primus ad secundum: Quod
si fortasse hoc totum concedant, inquiram vltcrius,
an illud esse quantum, quod supponitur & perma-
ner sub variis vbiicationibus, sit ex natura rei distin-
ctum à substantia, necne. Si non est distinctum, est
inseparabile ab illa: & consequenter necesse est: vt
corpus Christi in sacramento habeat illud esse quan-
tum. Si vero distinguitur, aut tanquam res à re, &
hoc ipsi negant, aut tanquam modus, & tunc non
habent Nominales aliquod fundamentum, quo ta-
lem modum magis distinguant ex natura rei mo-
daliter à substantia, quam proprie & in rigore reali-
ter, vt rem à re, & ita reuera solum ipsi explicant mo-
dum aliquamter distinctum & separabilem secundum
extensionem localem: Deinde esto, admittamus hūc
modum ex natura rei distinctum, nullum est funda-
mentum ad negandum, corpus Christi in sacramen-
to secum asserre talem modum: quia non est modus

Corpus Chri-
sti habet in
Eucharistia
suam quan-
tatem.
S. Thomas.
Bonauen.
Richard.
Paludan.
Scotus.
Maior.
Heruæus.
Soto.
Alenf.
Altiusod.
Marli.
Ledesm.
Henric.
Agid.
Ferrar.
Impugna-
tur.
Nominales.

Ggg pen-

pendens à loco, sed prior omniloco, idemque permanens variatis locis: & alioqui est magis intrinsece coniunctus corpori Christi quam alia accidentia vel qualitates eius, quas ipsi Nominales concedunt comitari in sacramento corpus Christi: Quod si fortasse dicant, hunc modum posse quidem manere sine hac vel illa extensione ad locum, non vero simpliciter sine vlla extensione, hoc iam Durando communis est, & fuse est à nobis in superioribus tractata, disputat. quadragesima octava, ubi ostendimus, posse quantitatem per potentiam Dei absolutam privari omni actuali extensione in ordine ad locum. Nec Nominales in prædicto sensu hoc negant, sed quia non admittunt rem aliquam, vel realem modum inter substantiam, & actualem extensionem in loco. Vnde necesse est, ut vel fateantur, substantiam per se ipsam formaliter esse quantam, & consequenter corpus etiam Christi in sacramento esse quantum, vel certe formaliter fieri quantam per ipsam actualem extensionem in loco, & consequenter quantitatem nihil aliud esse, quam actualem ipsam extensionem, & hac mutata, mutari etiam quantitatem, quo nihil absurdus dici potest.

Impugnatio Durand.

Procedendo autem in alia sententia, ponente quantitatem realiter distinctam à materia, sit argumentum contra Durandum ex D. Thoma supra, articulo 1. Quia substantia corporis Christi ita est realiter coniuncta suæ quantitati, ut ab ea nullatenus vsquam separetur: ergo ubicunque est substantia, ibi est quantitas: ergo etiam in sacramento. Respondet Durandus, negando secundam consequentiam, quia Christus non est in sacramento localiter, sed tantum secundum præsentiam ordinis, & ideo quâuis substantia eius, & quantitas nusquam localiter separetur, separari possunt secundum præsentiam sacramentalem, quia potest substantia habere quandam habitudinem & ordinem ad hoc sacramentum, quem non habet quantitas. Sed hæc responsio Durandi, & ex alio errore procedit, & sane in ea non consequenter loquitur. Primum patet, quia talem ponit præsentiam ordinis, ut videatur destruere veritatem realis præsentia, qua substantia corporis Christi intime sit contenta sub speciebus panis, & ab illis realiter indistans. Secundum patet, quia, si hæc præsentia sacramentalis solum esset eiusdem ordinis, & habitudinis extrinseca, facilimum intellectus esset, Christi corpus non solum habere illam habitudinem ratione substantia, sed etiam ratione quantitatis. Supposita autem sana doctrina de veritate, ac proprietate huius præsentia realis sacramentalis, consequenter iuxta contrariam sententiam concedendum esset, substantiam corporis Christi, licet in cælo sit realiter vnita quantitati, tamen, prout est in sacramento, esse separatam ab illa: quia ibi caret illa, & vnione ad illam: hoc autem, quamuis secundum potentiam Dei absolutam non sit impossibile, tamen concedere, ita factum esse, est valde absurdum. Primo, quia in superioribus ostensum est, non esse impossibile, esse hic corpus quantum, quamuis non sit in loco extensum, & alioqui magis est decens, magisque connaturale, ut materia secum deferat suam quantitatem, suamque vnionem cum illa ubique retineat: non est ergo, cur negetur ita factum esse. Secundo, quia alias eadem ratione dicitur, esse in sacramento corpus sine anima, quia etiam hoc non est impossibile, neque est maius inconueniens, materiam corporis Christi carere aliqui anima, quam quantitate, quæ est passio magis intrinseca, & ex natura rei inseparabilem vnionem habens cum illa. Atque idem fere argumentum fieri potest de substantia diuina, quia non est illa maior ratio concomitantia. Fortiusque fiet argumentum de sanguine, quod nimirum sequatur, non

esse sub speciebus panis, quia multo minus vinculum habet cum corpore, quam intrinseca eius quantitas. Quod si Durandus semel fatetur animam Christi sub speciebus panis informate materiam, etiam sibi nec quantitate, neque qualitate in temperamento sit disposita, multo facilius concedere posset, & deberet, informare materiam corporis, etiam si non habeat coniunctam materiam sanguinis, quia sanguinis coniunctio in corpore viuo solum requiritur ad debitam & connaturalem talis corporis dispositionem. Ac denique, fide sua præsentia ordinis Durandus consequenter loqueretur, dicere etiam facile posset, sanguinem ad species vini habere habitudinem ordinis, quam non habet corpus, & è contrario corpus ad species panis, atque ita in sententia Durandi fere omnis concomitantia destruitur. Tertio (& hoc argumentum est præcedit contra Nominales) sequitur ex dicta sententia, in corpore Christi, prout est in sacramento, nullam esse organicarum partium distinctionem, & illud compositum ex anima & materia nuda quantitate, vel nullas habere partes, ut multi putant, vel, quamuis habeat entitatuas, ut verius est, omnes illas esse quasi homogeneas & omnino similes, quia, seclusa quantitate, & proprietatibus, quæ necessario illam supponunt, non potest intelligi in corpore diuersitas partium organicarum. Quod quidem in opinione, Durandi negantis etiam qualitatem temperamentorum, est per se euidentius: ponendo autem cum Nominalibus in illo corpore qualitates, posset intelligi in partibus aliqua diuersitas ex vario temperamento qualitatum, non tamè sufficiens, quia in primis non posset intelligi diuersa figura, ut ipsi fatentur, est autem hæc vna ex dispositionibus necessariis ad organizationem, & ad functiones vitales. Deinde non posset intelligi densitas, & raritas, neque durities, cum tamen sine his, non possit satis intelligi organizatio vitalis: neque distinctio propria inter os & carnem, &c. Ponere autem corpus Christi in sacramento ita confusum & homogeneum absurdissimum est, tum, quia anima non est apta ad informandum huiusmodi corpus, neque ipsum est capax vite, sicut nec vitalium actionum, tum etiam, quia tale corpus careret omni pulchritudine, & esset valde monstruosum, tum maxime, quia hoc pugnat cum proprietate illorum verborum Christi: Caro mea vere est cibus, & sanguis meus vere est potus: quia vera caro non est sine tali temperamento & tali densitate, & dispositione, neque aliter potest distingui ab ossibus & aliis membris, ut diximus.

Atque ex his probationibus intelligi potest, conclusionem positam non solum procedere de quantitate, sed etiam de modis quantitatis absolutis & independentibus à loco & intrinsecis ac connaturalibus corporis humano, & membris eius, ut sunt talis densitas vel raritas, aut figura, &c. Item de qualitatibus similiter connaturalibus humano corpori in specie, & in tali indiuiduo, ut ex rationibus satis satis patet. Item de his omnibus, non in abstracto tantum (ut sic dicam) sed in concreto, seu quoad realem vnionem & informationem corporis Christi, ita ut ei, prout existenti in Eucharistia, suos effectus formales conferant: nam ad hoc ponuntur hæc omnia in sacramento, ut rationes factæ ostendunt, & alioqui impertinenter & sine causa ibi esse dicerentur.

Sed inquires, qua certitudine tenenda sit hæc doctrina, prout à nobis explicata est, & qua censura reicienda sit contraria. Aliqui enim sententiam Durandi hæresis damnant. Sed non inuenio expressam contra illam definitionem, nec testimonium Scripturæ irrefragabile: imo nec quod omnino euidenter ex principiis reuelatis conuinci possit: nam fere omnes rationes factæ ex aliquibus philosophicis principis

cipiis pendet, veris quidem ac fere certis, non tamé omnino evidentiis: & ideo nimia mihi videtur hæc hæresis censura: non tamen omnino displicet censura Alexandri Alenfis, qui erroneam illam vocat: & saltem videtur mihi temeraria: quia & est contrarium Doctõrum, & sine vlla necessitate, vel urgente fundamento admittit in hoc sacramento multa indecentia, & absurda, parumq; consentanea modo loquendi Scripturæ, Conciliorum & Sanctorum Patrum, qui vbiq; docent, esse hic corpus Christi, quale est in cælo, aut quale erat in nocte cœnæ: iuxta verba Christi, Hoc est corpus meum, quod pro vobis tradetur, & Hic est sanguis meus, qui pro vobis effundetur: quia nec tradi potest corpus non affectu quantitate, nec effunditur sanguis, nisi liquidus, & consequenter tali modo quantitatis, & talibus dispositionibus temperatur. Est ergo hæc doctrina Theologicæ certa, quamuis non de fide.

Sed quæret aliquis vltimo, an hæc doctrina ad reliqua etiam extrinseca accidentia extendenda sit: Respondetur, non vniuersaliter, neque cum æquali certitudine: itaq; inter hæc accidentia & est præsentia localis, & accidentia, quæ ab ea intrinsece pendet, vt sunt motus localis, relationes propinquitatis & distantia, &c. & hæc non cõcomitantur corpus Christi in hoc sacramento: non enim habet hic præsentia quam habet in cælo: tum, quia præsentia non transferretur de loco ad locum, vt supra dictum est, tam, quia hoc specialiter repugnat illi præsentia extensæ & diuisibili, respectu indiuisibilis præsentia huius sacramenti, & hoc docuit D. Thom. infra art. 5. ad 3. Alia vero sunt accidentia independentia quidem à loco, tamen mere cõtingenter euenientia: vt est nunc in cælo species vltibilis ad actus videndi hoc vel illud obiectum, vel in terra aliquis calor, vel frigus, & de his Maior. d. 10. q. 5. negat esse in hoc sacramento: quia pendet ab extrinseca causa, quæ alibi est propinqua, & non hic, quæ opinio non est ita improbabilis, sicut opinio Durandi, vel Nominalium: quia hoc non est contra naturalem dispositionem, & perfectionem corporis Christi: neq; contra communes locutiones Scripturæ & Sanctorum. Nihilominus probabilior est contraria sententia, quam D. Thom. insinuat dicit. ar. 5. ad 3. quam cæteri authores communiter sequi videntur, quia etiam hic habet locum, realis concomitantia: & nihil est quod illam impediatur, præsertim cū in superioribus ostensum sit, magis cõnaturale esse corpori in duobus locis existenti, vt in vtroq; loco habeat, quicquid in altero eorum denique recipit, de qua re videnda sunt: & ad hunc locum applicanda, quæ supra disp. 48. de hac re tractata sunt.

SECTIO III.

Vtrum caro & sanguis Christi sint sub speciebus sacramentalibus ex vi verborum, vel per concomitantiam.

LVtherus, vt referunt Ruardus articulo. 13. & Cochlæus libr. 2. Miscellanearum, cap. 9. irritat hanc distinctionem de iis, quæ existunt in hoc sacramento ex vi verborum, & de iis, quæ existunt per concomitantiam, quam omnes Scholastici recipiunt: eam vero approbavit Concil. Trident. sess. 13. cap. 3. non quod modum illum loquendi tanquam de fide certum definite intendat, sed rem solam: hæc enim est, quæ directe ad doctrinam fidei pertinet, scilicet totum CHRISTVM sub singulis speciebus contineri, & ita hoc solum tradit sub anathemate, canon. 1. & 3. Quia vero hæc fides optime explicatur per illud duplicem modum constituendi aliquid in hoc sacramento, ideo Concilium, ad declarandum mysterium, ea distinctione vsum est. Quocirca licet non sit aperta hæresis illam negare, est tamen ingens temeritas, & magnus error: præsertim cum ex principiis Franc. Suarez Tom. 3.

piis fidei non obscure colligatur, vt ex dicendis constabit. Id ergo dicitur poni ex vi verborum in Eucharistia, cuius præsentia ad verborum veritatem necessaria est, seu (quod perinde est) quod præcise per verba significatur: nam tam veritas, quam efficacia significationi respondet: verba enim efficiunt conuersionem, quam vere significant: vnde etiam dici potest esse ex vi verborum id, quod per se terminat conuersionem, quod quomodo intelligendum sit, postea trademus. Vnde è contrario per concomitantiam dicitur esse, quicquid in hoc sacramento ponit, non quia sit simpliciter necessarium ad veritatem verborum, sed quia habet realem vniõnem cum eo, quod necessarium est ad verborum veritatem: an vero id, quod tantum est per concomitantiam, nihilominus etiam fiat per verborum efficaciam, dicemus postea.

Hæc explicata distinctione, dicendum est primo, sub speciebus panis esse corpus Christi Domini ex vi verborum. Conclusio est de fide, definita in Concilio Tridentino supra, & ab omnibus Catholicis Doctõribus recepta, & satis per se clara, supposita veritate huius mysterij, quia verba formæ, qua consecratur panis, nihil aliud immediatius significant, vel ad suam veritatem requirunt. Difficultas autem est in explicando, quid complectatur ea vox, Corpus Christi: includere enim potest materiam, formam, & accidentia, & de forma quidem, & accidentibus dicemus duabus sectionibus sequentibus. Hic igitur circa materiam certum imprimis videtur, totam illam materiam, quæ in nocte cœnæ, quando Christus instituit hoc sacramento, constituere seu integrabat corpus eius cœpisse esse ex vi verborum sub speciebus panis, & hoc conuincit illa particula, meum: nam illa determinat significationem ad illam materiam, quæ tunc erat Christi, dicitur autem fuisse Christi, quia corpus eius tunc componebat. Vnde obiter primo colligitur, corpus, quod hic est ex vi verborum non dicere materiam in communi, vt abstrahit ab hac vel illa indiuidua materia, nec dicere solum communem illum gradum corporis, quod est subalternum genus prædicamenti substantia, vt sentire visus est Picus Mirandulanus in Apologia, quæstio. 6. quia non qualibet materia, sed hæc tantum indiuidua Christi corpus composuit, & similiter corpus in illa generalitate sumpsum non petit hæc determinatam & indiuiduam materiam, quam petit corpus Christi, quod hic est ex vi verborum. Et ratio adhiberi potest, quia hæc sunt verba practica, & operatiua, & ideo oportet, vt, tam ex sua significatione, quam ex intentione operantis, indiuiduum corpus significant, saltem ex parte materia, quia omnis actio circa singulare versatur: Vnde vterius colligitur, non tantum partem aliquam, sed materiam omnium partium organicarum, quæ tunc erant in corpore Christi, cœpisse esse sub speciebus panis ex vi verborum: ita docet D. Tho. hic art. 1. q. 1. *S. Thom.* ad 2. & reliqui Doctores in 4. distinctione 10. & Alexander Alenfis. 4. part. quæst. 38. membr. 5. *Gabriels. Egidius.* Gabr. Egidius. leç. 42. in Canon. & Egidius Theorem. 30. de Eucharist. qui non solum docet, materiam harum partium, sed etiam ipsasmet partes organicas fuisse in sacramento ex vi verborum, quod nos supra insinuauimus contra Durand. & Nominales: tum, quia illa particula (meum) determinat corpus humanum: corpus autem humanum intrinsece requirit, vt sit organicum, tum etiam, quia propria caro non intelligitur, sine organizatione: est autem sub speciebus panis ex vi verborum propria, & vera caro, iuxta illud: Caro mea vere est cibus, &c. Et ideo Sancti indifferenter dicunt, conuerti panem virtute verborum in corpus, vel carnem Christi. Vnde illud Ambros. 4. *Ambros.* de sacrament. capitul. 4. De pane fit caro Christi. *Cyprian.* Et Cyprian. sermon. de Cœna Domini dicit, Christum consecrasse his verbis, Hæc est caro mea, intelligens,